

iPadcafé

GAT IN DE MARKT?

In de bibliotheek kennis uitwisselen over de iPad of een andere tablet. Of je het een iPadcafé of een Tabletcafé noemt, maakt niet uit: het is een doorslaand succes. Vooral ouderen komen naar de bibliotheek om tips en trucs, apps en games uit te wisselen. De opmars van een fenomeen.

Een vrijdagavond in Ouddorp. Aan vierkante tafeltjes zijn 25 dorpsbewoners op leeftijd met hun iPads bezig. Allemaal met hetzelfde tabletpennetje: van een aanbieding bij de lokale drogist. Wordfeud, iBooks, autocorrectie, helderheid van het scherm, de vliegtuigstand en snelkoppelingen maken: stapje voor stapje leren ze elkaar hoe je met zo'n ding moet omgaan. De formule: mediakennis en ervaringen uitwisselen in een ontspannen entourage, terwijl de maatschappelijke stagiaire met koffie, thee en fris rondgaat. De gesprekken gaan over dropbox, e-books binnenhalen, je tablet registreren, e-mailadressen koppelen en over de mooiste apps, het liefst gratis. Net als in een echt café kun je gewoon even binnenlopen. Veelgehoorde vraag: Wat hebt u voor apps?

INSPIRATIERUIMTE

Het idee ontstond twee jaar geleden bij de Bibliotheek Hoeksche Waard. Manager Bedrijfsvoering Agnes Crans: 'Bij een lezing over het gebruik van de iPad was de opkomst groot, maar bijna niemand luisterde echt naar de spreker. Iedereen was druk bezig met de tablets en apps van andere bezoekers. We zagen meteen dat daar grote behoefte aan was: praten met anderen over de nieuwste mogelijkheden en snuffjes. We hebben dat idee in een format gegoten en vrij snel daarna organiseerden we het eerste iPadcafé.'

Alles zat erin: mediawijsheid, kennisuitwisseling, ontmoeting. En het sloot nauw aan bij *Investeren in de toekomst*, het strategisch plan van de bibliotheek. Daarin was een grotere rol weggelegd voor de biblio-

theek als inspiratieruimte. Minder boeken, meer nieuwe media en activiteiten voor en door de mensen. Crans: 'We hebben het idee doorontwikkeld: medewerkers geschoold, een vast tijdstip gekozen en partners gezocht, zoals het sociaal-cultureel werk en maatschappelijke stagiaires. En vooral steeds vernieuwen en *up-to-date* blijven.'

In het werkgebied van de Bibliotheek Hoeksche Waard reageerden ook de gemeenten enthousiast. 'Het is altijd moeilijk aan te tonen hoe je met je ontmoetingsfunctie bezig bent, maar het Tabletcafé is midden in de roos. Het toverwoord is: laagdrempelig', aldus Crans. De succesfactoren? Een geschikte locatie, een vaste avond en tijdstip, deskundige medewerkers, een gastvrouw en steeds nieuwe actuele lijstjes met apps, tips en trucs. Vrijblijvend en op maat. De een zoekt leuke apps voor de kleinkinderen, de ander wil e-books downloaden.

SIMPEL FORMAT

Volgens Babette Egges, adviseur mediawijsheid bij ProBiblio, voorziet het concept duidelijk in een behoefte. 'Oudere mensen zitten met heel veel vragen over nieuwe media. De bibliotheek is een rustige en veilige omgeving. Iedereen weet dat de bibliotheek geen commerciële belangen heeft. Vooral dat laatste is belangrijk. Zo horen we veel vragen over de keuze tussen een iPad of een Android. Dan kan de bibliotheek uitkomst bieden: men hoeft niet bang te zijn dat de bibliotheek iets wil verkopen.'

Egges benadrukt dat het Tabletcafé de rol van de bibliotheek als Huis van Mediawijsheid uitdraagt bij een groot publiek. 'Het imago van de bibliotheek verandert. Boeken zijn niet meer de enige informatiedragers en de bibliothecaris houdt zich meer en meer bezig met nieuwe media en internet. Weinig klanten weten dit. Daarom is het iPadcafé voor velen een *eye-opener*.'

Een gat in de markt? ProBiblio heeft het idee van het iPadcafé uitgebouwd naar een *kant-en-klaar format* voor alle bibliotheken in Noorden Zuid-Holland. Ook in Brabant staan al Tabletcafés in de steigers. Egges: 'Het format is zo simpel! Je moet een datum hebben, de bibliotheek moet open en bemand zijn en je moet er bekendheid aan geven. Dan komen de mensen vanzelf. Het is handig als er een mediawijze bibliothecaris bij is, maar verder doen de mensen het zelf. Uit een vast groepje Tabletcafébezoekers staat vanzelf wel een expert op.'

Die eenvoud maakt het format gemakkelijk uit te rollen naar andere bibliotheken. Bibliotheken in Heiloo, Bergen en Zuid-Hollandse Delta organiseerden ook al met succes iPadcafés. In Ouddorp op Goeree-Overflakkee kwamen de eerste keer 30 bezoekers en de tweede keer 25.

EVEN BINNENLOPEN

Lisette van Straaten, mediacoach bij de Bibliotheek Hoeksche Waard, is als deskundige bibliothecaris bij alle iPadcafés aanwezig. 'Dit is een heel nieuwe doelgroep. We zien meer mannen dan we gewend zijn, de meesten 50+! In ons werkgebied (80.000 inwoners, acht vestigingen) organiseren we circa drie iPadcafés per maand. Op de meeste locaties zijn vaste groepjes ontstaan, waar je af en toe een nieuw gezicht ziet. Telkens is er weer iets nieuws. De wereld van de nieuwe media is ongelofelijk creatief en snel.'

Oud-Beijerland, vrijdagmiddag 18.00 uur. Aan de leestafel hebben zich veertien tabletgebruikers geïnstalleerd. Een groepje vaste bezoekers is al druk in gesprek. Ze wisselen inlogcodes uit en lijstjes met gratis apps. Een Tabletcafébezoeker van het eerste uur, gepensioneerd leraar en trotse bezitter van de nieuwste iPad, ontfermt zich al over de nieuwkomers. 'Ik vind het heerlijk om mensen een beetje wegwijs te maken. Er zijn zoveel mogelijkheden!' Zijn kennis reikt behoorlijk ver en hij wil graag delen, maar bij een onbekende kleine tablet van Koreaanse makelij, moet hij teleurgesteld afhaken.

Aan de andere kant van de leestafel hebben de gebruikers van Androids elkaar gevonden. Ze helpen elkaar bij het instellen van een mooi achtergrondschermbild en het afstellen van de geluidsterkte. Ook wordt een truc om het beeldscherm vast te zetten gedeeld. Dan is het tijd voor Wordfeud: gebruikersnamen worden uitgewisseld en de eerste uitnodiging om te spelen is binnen. Een enkeling haalt een smartphone tevoorschijn; ook daar weten de meer geroutineerde tabletgebruikers over mee te praten. Iemand zet uiteen hoe handig en goedkoop what's app werkt. Tegen acht uur gaan de bezoekers schijnbaar als oude vrienden uit elkaar. 'Ik heb weer heel wat bijgeleerd. Tot de volgende keer!'

TEKST: GEERTJE WIERSMA
FOTO'S: GERRIT SERNÉ

